

THE MILITANT

Εβδομαδιαία σοσιαλιστική εφημερίδα που εκδίδεται στη Νέα Υόρκη στην υπεράσπιση των συμφερόντων των εργαζομένων.

[Vol. 86/No. 3](#)

24 Ιανουαρίου 2022

Η Μόσχα επικεφαλής στρατιωτικής επέμβασης για την καταστολή των διαδηλώσεων στο Καζακστάν

VI

Α QAZAK TIMES Εργαζόμενοι στις πετρελαιοπηγές Τενγκίζ στο δυτικό Καζακστάν κατεβαίνουν σε απεργία στις 2 Γενάρη, το έναυσμα των διαδηλώσεων σε όλη τη χώρα κατά των αντεργατικών επιθέσεων της κυβέρνησης, με τον υπερδιπλασιασμό της τιμής των καυσίμων, της ωμής καταστολής.

Του Ρόι Λάντερσεν

Στην Κεντρική Ασία, στις 2 Ιανουαρίου μαζικές αντικυβερνητικές διαδηλώσεις σάρωσαν το Καζακστάν. Ήταν το ξέσπασμα της συσσωρευμένης οργής ανάμεσα στους εργαζομένους προς ένα καθεστώς που διατηρεί την πολιτική εξουσία στη χώρα από την πτώση της Σοβιετικής Ένωσης το 1991 και μετά. Ισχυριζόμενος ότι είχε να αντιμετωπίσει μια «απόπειρα πραξικοπήματος», ο πρόεδρος Κασίμ-Γιομάρτ Τοκάγιεφ κήρυξε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης και ζήτησε την παρέμβαση της Μόσχας.

Στις 6 Ιανουαρίου εισέβαλαν στη χώρα πάνω από 2.000 ένοπλες δυνάμεις του Οργανισμού του Συμφώνου Συλλογικής Ασφάλειας με επικεφαλή την Μόσχα.

Περιλάμβαναν δυνάμεις από την Αρμενία, τη Λευκορωσία, το Κιργιστάν, τη Ρωσία και το Τατζικιστάν, στην πρώτη επέμβαση αυτής της συμμαχίας μεταξύ ορισμένων από τις πρώην Σοβιετικές Δημοκρατίες. Το Σύμφωνο είναι αποτέλεσμα μιας πρωτοβουλίας της Μόσχας ως αντίμετρο στην επέκταση των ηγούμενων από τις ΗΠΑ δυνάμεων του ΝΑΤΟ στην ανατολική Ευρώπη.

Την επόμενη ημέρα, αφού είχαν σκοτωθεί περισσότεροι από 160 άνθρωποι, στην πλειοψηφία τους στο Αλμάτι, τη μεγαλύτερη πόλη της χώρας, ο Τοκάγιεφ ανακοίνωσε ότι είχε δώσει εντολή στις δυνάμεις ασφαλείας να «πυροβολούν δίχως προειδοποίηση». Είχαν τεθεί υπό κράτηση σχεδόν 10.000 άνθρωποι. Καθώς ο Τοκάγιεφ σταθεροποιούσε τη διατήρησή του στην εξουσία, στις 11 Ιανουαρίου ανακοίνωσε ότι οι ξένες δυνάμεις θα αρχίσουν να αποσύρονται.

Οι κυβερνήσεις του πρώην προέδρου της χώρας Νουρσουλτάν Ναζαρμπάγιεφ και του Τοκάγιεφ, τον οποίο ο ίδιος τον είχε επιλέξει ως διάδοχό του, καταπάτησαν τα δικαιώματα της ελεύθερης έκφρασης και της συνάθροισης, συνέτριψαν τους αντιπάλους και απαγόρευαν τα κόμματα τους. Μετά από τρεις δεκαετίες στην εξουσία, το 2019 ο Ναζαρμπάγιεφ αποσύρθηκε για να τον διαδεχθεί ο Τοκάγιεφ. Υπό την εξουσία αμφότερων, οι κοινωνικές ανισότητες και η ανεργία αυξήθηκαν.

Στις 8 Ιανουαρίου ο Τοκάγιεφ συνέλαβε τον Καρίμ Μασίμοφ, επιλεγμένο από τον Ναζαρμπάγιεφ διάδοχο στη θέση του αρχηγού των μυστικών υπηρεσιών της χώρας, κατηγορώντας αυτόν και άλλους αξιωματούχους της ασφάλειας με «προδοσία» για την εκδήλωση ανυπακοής προς τα διατάγματά του.

Εκδήλωση αλληλεγγύης στις ΗΠΑ

Στις 8 Ιανουαρίου στην πλατεία Ταϊμσκουέρ της Νέας Υόρκης 60 διαδηλωτές, πολλοί από αυτούς Καζάκοι μετανάστες, συγκεντρώθηκαν πίσω από ένα πανό που έγραφε «Σταματήστε τη δικτατορία στο Καζακστάν». Μαζί τους ενώθηκε μια ομάδα Αρμενίων με πλακάτ κατά της συμμετοχής της κυβέρνησης της Αρμενίας στην επέμβαση.

MILITANT/ROY LANDERSEN Συγκέντρωση στη Νέα Υόρκη, 8 Ιανουαρίου, κατά της καταστολής του καθεστώτος στο Καζακστάν και της επέμβασης της Μόσχας.

Ως ομιλητής στη συγκέντρωση αυτή, ο Γκάνι Στάμπεκ, αντιπρόσωπος της οργάνωσης Ελεύθεροι Καζάκοι, κάλεσε «Να φύγουν όλα τα στρατεύματα από το Καζακστάν! Μπορούμε να δώσουμε λύσεις στα προβλήματα μόνοι μας».

Ο πρόεδρος της Ρωσίας Βλαντιμίρ Πούτιν «θέλει να ελέγξει την περιοχή», δήλωσε στην *Militant* ο Σερκάν Σουλεϊμέν, 24 χρονών από το Λος Άντζελες και επίσης ηγέτης των Ελεύθερων Καζάκων. «Ανησυχεί μήπως μετά από την πτώση ενός μετασοβιετικού καθεστώτος θα ακολουθήσουν και άλλα».

Οι διαδηλώσεις στο Καζακστάν ξεκίνησαν ειρηνικά στις 2 Ιανουαρίου στην πόλη Ζαναοζέν, στην πλούσια σε πετρέλαιο δυτική περιοχή της χώρας μετά τον υπερδιπλασιασμό από την κυβέρνηση της τιμής του υγραερίου εν μια νυκτί. Το 2011 στην περιοχή αυτή είχε γίνει μια απεργία των εργατών στα πετρέλαια η οποία είχε διαρκέσει οκτώ μήνες. Οι εργαζόμενοι συνεχίζουν να απαιτούν αποζημίωση για τη θανατηφόρα καταστολή της απεργίας τους από το καθεστώς Ναζαρμπάγιεφ.

Παρά την ταχεία απόσυρση της αύξησης της τιμής των καυσίμων, οι διαδηλώσεις συνέχισαν να επεκτείνονται. Καθώς ξεκίνησαν να συμμετάσχουν και τα απαγορευμένα κόμματα της αντιπολίτευσης, οι διαδηλώσεις αποκορυφώθηκαν στις 5 Ιανουαρίου στο Αλμάτι.

Πριν από τις βίαιες επιθέσεις προβοκατόρικων στοιχείων και της αστυνομίας, τις οποίες ακολούθησε η επέμβαση της Μόσχας, «μερικοί αστυνομικοί και στρατιώτες αρνήθηκαν να πυροβολήσουν στο πλήθος και άρχισαν να συμμετάσχουν στις διαδηλώσεις», είπε ο Στάμπεκ στην *Militant*.

Όπως δήλωσε ο Σουλεϊμέν στη *Militant*, «η οικογένεια Ναζαρμπάγιεφ κατέχει όλες τις εταιρείες πετρελαίου». Η αρπαγή από αυτούς του ορυκτού πλούτου της χώρας ξεκίνησε μετά τις ιδιωτικοποιήσεις των κρατικών επιχειρήσεων έπειτα από τη διάλυση της Σοβιετικής Ένωσης.

Οι δύο μεγαλύτερες εταιρείες πετρελαίου των ΗΠΑ, η Σέβρον και η ΈξονΜόμπιλ, διατηρούν επενδύσεις πολλών δισεκατομμυρίων δολαρίων στις καζακικές εταιρείες πετρελαίου και υγραερίου – και στενές σχέσεις με την οικογένεια Ναζαρμπάγιεφ.

ΚΑΤΑΠΙΕΖΟΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΤΣΑΡΟΥΣ, ΤΟΝ ΣΤΑΛΙΝ

Οι Καζάκοι είναι ένας λαός τουρκόφωνων μουσουλμάνων οι οποίοι ήταν επί αιώνες νομάδες κτηνοτρόφοι. Υπέστησαν εθνική καταπίεση από τους τσάρους της Ρωσίας. Λίγο μετά το θρίαμβο της καθοδηγούμενης από τους Μπολσεβίκους Ρωσικής Επανάστασης του 1917, η περιοχή ερημώθηκε από τον εμφύλιο πόλεμο. Οι κατέχουσες κοινωνικές τάξεις, οι οποίες προσπάθησαν να επιβάλουν ξανά την εξουσία τους, ήταν αντίθετες στην ανεξαρτησία του Καζακστάν.

Το 1920 το Καζακστάν μετασχηματίστηκε σε μια αυτόνομη δημοκρατία. Η επαναστατική κυβέρνηση υπό την ηγεσία του Β.Ι.Λένιν υποστήριζε την αυτοδιάθεση των καταπιεζόμενων

λαών οι οποίοι αποτελούσαν την πρώην τσαρική αυτοκρατορία. Οι Καζάκοι είχαν για πρώτη φορά τη δική τους περιοχή.

MILITANT/MIKE SHUR

Στις αρχές της δεκαετίας του 1920, η επαναστατική κυβέρνηση συνεργάστηκε με τον εκεί νομαδικό λαό. Στις πόλεις ιδρύθηκαν εκπαιδευτικά και πολιτιστικά καζάκικα ινστιτούτα.

Το 1922 Καζάκοι ηγέτες των Σοβιέτ εκκίνησαν την εκστρατεία Κόκκινο Καραβάνι. Το καραβάνι ακολουθούσε τις νομαδικές φυλές κατά μήκος της στέπας, εγκαθιδρύοντας κινητούς σταθμούς επιμόρφωσης για την υγιεινή, τις οικιακές σχέσεις, την αποδοτικότητα της εργασίας, ανάγνωση και γραφή και την εκτίμηση του πολιτισμού. Προσέφερε ιατρική φροντίδα, μεταξύ άλλων και εμβολιασμούς, καθώς και κτηνιατρικές γνωμοδοτήσεις και συστάσεις για καλύτερες τεχνικές εκτροφής και αναπαραγωγής των ζώων.

Οι κτηνοτρόφοι που συμμετείχαν στα εκπαιδευτικά σεμινάρια γίνονταν κατόπιν εθελοντές υποστηρικτές και προπαγανδιστές του σοβιετικού συστήματος.

Στα τέλη όμως της δεκαετίας του 1920 και του 1930 μικροαστικά γραφειοκρατικά κοινωνικά στρώματα υπό την ηγεσία του Ιωσήφ Στάλιν ανέτρεψαν αυτά τα επιτεύγματα με μια αιματηρή αντεπανάσταση. Στο Καζακστάν οι εθνικοί ηγέτες εξοντώθηκαν από τους μπράβους του Στάλιν.

Από το 1928 ο Στάλιν ξεκίνησε την δια της βίας κollectιβοποίηση της γης των αγροτών, διαλύοντας την εργατοαγροτική συμμαχία που αποτελούσε το θεμέλιο της επανάστασης, και οδηγώντας στο θάνατο εκατομμύρια ανθρώπους σε όλη τη Σοβιετική Ένωση. Στο Καζακστάν αυτό πραγματοποιήθηκε με την κατάσχεση των κοπαδιών που ανήκαν συλλογικά στους νομάδες, για την εξάλειψη δήθεν του «νομαδικού φεουδαρχισμού», και με το τέλος της νομαδικής ύπαρξής τους. Οι Καζάκοι έσφαξαν τα ζωντανά τους παρά να υποκύψουν στις προσαγές του Στάλιν. Στο λιμό που ακολούθησε το 1930-33 πέθαναν περί τους 1,3 εκατομμύρια Καζάκοι, το ένα τέταρτο του πληθυσμού της δημοκρατίας.

Άπαξ και μετασημάτισε ο Στάλιν τη Σοβιετική Ένωση από μια εθελοντική συνομοσπονδία στο αντίθετό της, η διάλυσή της ήταν αναπόφευκτη. Το αστυνομικό καθεστώς κατέρρευσε το 1991 και λίγο αργότερα το Καζακστάν έγινε ανεξάρτητο. Τότε ο Ναζαρμπάγιεφ διαμόρφωσε το καθεστώς του, πλουτίζοντας την οικογένειά του και τους υποστηρικτές του με τον ορυκτό πλούτο της χώρας σε βάρος των εργαζομένων.